

קרוב השם

הרחבת הדעת והתעלות רוחנית
● עפ"י תורת הצדיקים ●

שיעורי בית המדרש 'קרוב השם'
שנמסרו מפי המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א

בדיבור אחד

\\ 2 טכסיסים

יעקב ועשיו הולכים בפרשת השבוע זה לקראת זה. עשיו צועד בראש ארבע מאות אנשיו, מצויד בכלי נשק ותכסיסי מלחמה, ואילו יעקב מתהלך לקראתו עם משפחתו, צאנו והוננו. חמוש אף הוא בנשק רב עוצמה אך מסוג שונה לגמרי.

עשיו שואב את כוחו מרוח הסערה שהיא ביטוי למידת הדין. הגמרא בברכות (ז' ע"ב) אומרת שהרשע כאשר השעה משחקת לו הוא מסוכן מאוד, יש לו את הכח לבלבל את הראש ולהסעיר את הנפש. מנגד, כוחו של יעקב היא רוח השקטה, רוח חיים שמסוגלת להחיות אותו בכל מצב, בכל מקום, ובכל תקופה.

גם היצר הרע, כמו עשיו, מגיח תמיד ברעש וסערה, אבל עצמתה של הנפש היהודית היא השקט ולא הסערה, בלי ריבוי אור ועם הרבה תמימות ופשיטות וגם עקשנות. עם שמחה בכל נקודה טובה, ובלי מחשבות מיותרות על העבר ודאגות חסרות תועלת על העתיד, עם ריכוז מלא ברגע הזה ובטוב שהוא מביא

<<<

תוכן העניינים

1 בדיבור אחד

- שיחה קצרה מענייני דיומא

הוא נראה כל כך עוצמתי, מה עושים?

3 חיים שיש בהם

- פשוט לחיות עם השם

רק תלך

7 מעשיות משנים קדמוניות

- ספורים משנים חיים

אמור לי מה הם זכרונותיך, ואומר לך מה הם חייך

ניסויים

ניסויים

לדעת בארץ דרך

יו"ל ע"י 'ניסויים'
חבקוק הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1
עורך:
הרב ישראל מאיר גלינסקי

לכל עניני הגליון-
הערות והארות, נקודות הפצה וכדו'
ניתן ליצור קשר
בפול: 053-312-2415
או במייל: 66646201@gmail.com

ההרשמה לקבלת הגליון במייל בכתובת
66646201@gmail.com

● בדיבור אחד / המשך

\\ 2 טכסיסים

<<<

בכנפיו, ונכונות להתחיל בכל רגע
מחדש.

אבל לפעמים נראית לנו היהדות
ועבודת השם שלנו כמו משהו
פשוט מדי מכדי להתמודד עם כל
הרוע ובלבול שמקיף אותנו, ולכן
כדי שנלמד מיעקב אבינו לפחות 2
טכסיסי מלחמה:

א. 'וישלח מלאכים לפניו' -
השלוחים של יעקב הם מלאכים,
מה מיוחד כל כך בשלוח מלאכים?
ברור, מלאכים אינם מוגבלים
ליכולות של האדם השולח אותם,
הם ברגע אחד נמצאים פה וגם
שם, מדלגים על מרחקים ונוסקים
לעולמות עליונים.

מובא בספרים הקדושים
שהמלאכים רומזים לאותיות
של תורה ותפילה שאדם מוציא
מפיו. האותיות קטנות ואישיות,
אבל החזות שלהן מטעה, מדובר
במלאכים! אל תטעה לחשוב
שהאותיות הקדושות שאתה מוציא

מהפה מוגבלות לכוחות שלך,
מהרגע ששיגרת את מלאכך
מפיך, הם מתנהלים על פי אמות
המידה שלהם, שגר והאמן.

ב. לפני שיעקב יוצא לקרב הוא
נוקט טכסיס נוסף 'ויחץ את העם
לשתי מחנות'. עשיו יודע היטב
איך לגרום לבהלה, והוא מנצל
זאת כדי לגרום לנו ליפול שוב
ושוב לספקות חרטות ובלבולים,
כך שגם כאשר נעשה משהו טוב
הוא יתבצע מתוך חוסר שלימות
פנימית וייסורי נפש תמידיים.
כנגד כלי הנשק הזה, העצה
היהודית היא - 'ויחץ', שמשמעותו
המעשית היא:

כשאתה מסתפק ולא יודע אם
לעשות כך או אחרת, התמקד
בעיקרון 'המחנה הנותר לפליטה',
אל נא תבזבו את כוחותיך וזמניך
בספקות ודאגות, חטוף משהו
טוב, העיקר עשה טוב. ואל תחדל
מלרצות ולשאוף לטוב יותר. ■

קו ניסויים
שיעורי בית המדרש
וקבלת עדכונים שוטפים
02-664-6201

זמני השיעורים הקבועים
של המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א:

ימי שני

'כתבו עליך בברשה'
בביהמ"ד 'קרב השם' שע"י בית הכנסת 'איתן הנחל'
רח' חבקוק הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1
בשעה 20:00

ימי רביעי

ללכת עם תורה - תורה סו (בשעה 20:30)
שיחת חברים על התורה (בשעה 21:30)
משפ' מרגלית
רחוב הר' יצחק שמידמן 22 הר השלום בני ברק

מוצאי שבת קודש

ללוות את המלכה ולהשיב את הנפש
הטודות והרמזים שמאחורי הסיפורים
רח' עובדיה הנביא 12 רמת בית שמש ג' 2
בשעה 21:00

קבלת קהל

ניתן לתאם בפול: 058-320-1618
בין השעות 19:00-22:00

שינויים בזמני ומיקום השיעורים
מתעכנים בקו ניסויים 02-664-6201

חיים שיש בהם

הצעדים ליציאה מהגלות [פרק טז]

מאד נוח להישאר באזור המוכר, אבל מאד לא נכון • כדי לזוז אתה חייב לזעזע את המערכת, ולצאת ליעד מופרך • היעד 'יברא' עבורך את הדרך, והצעדים יבטלו את הפחד.

עד להיעלמותה.

רואים זאת ביציאת מצרים. הגאולה נולדה על ידי שני דברים; הראשון - הרגע בו עם ישראל הגיע לנקודה שבה אינו יכול עוד לסבול את הגלות, והם צעקו. זו הנקודה בה התברר להם ש'כאן - זו לא אופציה'. אבל, בכך לא די. עדיין היה את הפחד מהדרך, ולכן אחוז גדול לא רצו לצאת. הפתרון לזה היה: עצם ההליכה. היציאה ממצרים, וההליכה לאורך המדבר, היא זאת שביטלה את הפחד והוציאה אותם לחירות.

מעניין לגלות, שרוב התלונות בדרך היו בשעת החניה ולא בשעת המסע. בכל תחנה שעצרו, הם לא עסקו בהליכה ולכן חזרו לפחד ולומר 'ניתנה ראש ונשובה מצרימה', למקום המוכר והנוח. בכל פעם שאתה לא עוסק בהליכה, אתה נפגש שוב עם חוסר וודאות, ולכן הפחד מתעורר. כשאתה הולך, ההליכה יוצרת וודאות. עצם ההתמקדות בצעדים, מסיטה את תשומת הלב מחוסר הוודאות שמקיף אותנו, וכשעוצרים לרגע, נפגשים בבת אחת עם כל חוסר הוודאות שאופף מסביב.

פחד - ריבוי האפשרויות

ההסבר הפשוט לכך הוא, שעצם פעולת ההליכה נותנת גיבוי פנימי שהכל בסדר, והיא יוצרת וודאות. ההסבר העמוק יותר הוא, שהפחד נשען על ריבוי האפשרויות, וההליכה מבטלת את אותו ריבוי אפשרויות. נרחיב: המקום בו אני עומד כעת, הוא ברור. היעד, גם הוא ברור. הפחד הוא רק מהדרך, והפחד איננו פן לא אגיע ליעד, אלא באיזה אופן אגיע לשם. כי

בפרקים הקודמים עסקנו בעניין גלות ועיבור, שכל אחד מוכרח לעבור בכל שלב של התפתחות. יחד עם זאת ראינו שכשמגיע שלב מסוים, צריך לצאת מהמצב של העיבור ולהמשיך הלאה. וכאן, עומדים בפני האדם כמה וכמה גבולות, שמונעים ממנו לצאת ולהתקדם. אחד מהם והמרכזי שבהם הוא הפחד, לא הפחד מהיעד אלא הפחד מהדרך. בפרק הזה נלמד בעזרת איך מתמודדים עם הפחד ופורצים קדימה למרות זאת.

הליכה - מבטלת פחד

הדרך הנוחה להתמודד עם הפחד, היא להישאר במקום המוכר, המואר, והמורגל. מי שהתרגל לנהוג על מכונית, לא ימהר לנהוג על אוטובוס או משאית. למה? כי זה מפחיד. וכי נהג האוטובוס או המשאית פחות חכם ממך? לא, אלא שמעולם לא התנסיתי בכך, ולכן זה מפחיד ולא נוח. וכך, בכל נושא ועניין, גשמי או רוחני, הנטייה הטבעית היא להיכנע לפחד, ולהישאר במקום המוכר והידוע.

האמת היא להיפך. העצה הכי טובה להתמודד עם הפחד, היא: ללכת! הדרך להתמודד עם השטחים הלא-ברורים ולא מוכרים, היא על ידי הליכה. הצעדים מבטלים את הפחד. דוגמה פשוטה: אדם הולך ליער באמצע הלילה ומתבודד. לכל אחד יש את האזורים המוכרים ששם הוא מעז להסתובב, ואת השטחים בהם מעולם לא העז לדרוך. אך ראה זה פלא, ברגע שאתה מתחיל לצעוד לאותו כיוון, ההליכה מבטלת את הפחד, וכל צעד נוסף מקטין אותה

השיעור הוקדש להצלחת ישראל מאיר בן אסתר

סע - והכל ייפתח

רגע לפני קריעת ים סוף, כל האפשרויות היו פתוחות, ולכן היה פחד עצום. משה רבינו פונה לה' ומקבל ממנו תשובה: דבר אל בני ישראל וייסעו. במקום להיות מול כל האפשרויות ולפחד, תסעו קדימה ותבטלו את כל האפשרויות, ותישאר רק אפשרות אחת: לטבוע. משם, כבר תגיע צעקה ממוקדת ותפתח את הים. כשאתה עושה משהו, אתה מפסיק לפחד ומתחיל להתפלל, ואז יש לסייעתא דשמיא על מה לחלו.

להטוטן, שהולך על חבל דק, מלבד העבודה על שיווי משקל, הוא מוכרח להתמקד בצעד הבא בלבד. כי אם לא, יש כזה חלל של חוסר וודאות, שבוודאי יגרום לו ליפול. יש רק פיסה אחת של וודאות; החבל, והצעד הקרוב. ועליו להתמקד רק בנקודת הוודאות הזאת ולזוז קדימה. אם יישאר במקומו או יחשוב על שתי אפשרויות ולא על אחת, הוא בוודאי יפול.

בדרך כלל, אתה לא באמת חושב שתמות. מה הכי גרוע שכבר יכול לקרות? צריך הרי צירוף של כל כך הרבה דברים כדי שיקרה התמונה המפחידה שיש לך בראש. אלא מאי, כל עוד אתה עומד על המקום, אין בעיה לדמיון לצרף את כל החלקים הבלתי אפשריים הללו, לכדי תמונה אחת, מפחידה מאד. אבל אם לא תעמוד אלא תזוז, רוב האפשרויות יתבטלו ולא תהיה לכם בכלל היתכנות.

בכל מקום של חוסר וודאות ישנה נקודה אחת של וודאות, שהיא: המקום בו אני עומד, והצעד הבא שאני יכול לעשות. אם אשוב על ריבוי האפשרויות וחוסר הוודאות, זה ישתק אותי. אז במקום לחשוב על מה יכול לקרות, עדיף לחשוב על מה אני עושה.

בין הנקודה בה אני עומד לבין הנקודה אליה אני שואף, ישנם אין סוף אפשרויות, והן אלו שמעוררות את הפחד.

מדובר במבחן פשוט, שכל אחד יכול לבחון את עצמו ואת הסיטואציה. לדוגמא: אתה עומד בפני הוצאה גדולה, ומרגיש פחד וחרדה. כעת, נפרק את הפחד: מה כבר יכול לקרות? המון דברים; עיקול בבנק, לחץ מאנשים, ביוזנות והשפלות, ומי יודע מה עוד. אם תיכנס לכל אחד מהאפשרויות הללו, ותדמיין את זה, האם זה כל כך נורא? לא דווקא. לא נעים אבל נסבל. הבלתי נסבל הוא 'ריבוי האפשרויות', שיוצרות חוסר וודאות, וזה מה שמפחיד.

כולנו הרי יודעים שלבסוף נסתדר. כל אחד נמצא כבר מספיק שנים בעולם, עם מספיק היסטוריה מאחוריו כדי לראות ולהעיד שלבסוף השם יתברך מסדר את הכל. רק מה, אינני יודע איך זה יקרה, וחוסר הידיעה עם ריבוי האפשרויות והסיטואציות הוא זה שמפחיד. אם היית רואה מראש את המסלול, גם אם הוא היה עבור דרך כאבים ואי נעימויות, לא היה לך פחד. רק עומס האפשרויות והמסלולים יוצר את הפחד. ואת זה בדיוק מבטלת ההליכה, כי היא מקריסה את כל האפשרויות לאפשרות אחת בלבד.

כל אחד עבר מצבים מורכבים בחייו, ועל פי רוב הסיפורים חוזרים על עצמם. אם תסתכל אחורה, תראה שכבר פגשת את כל זה ולא קרה כלום. אז מה הפחד? הפחד הוא משום שאני שוב עומד מול מקום שאינני יודע מה יקרה, ואז נפתחים כל האפשרויות. אבל הרי לא ייתכן שכולם כולם אכן יקרו, רק אחד מהם. אבל כל זמן שאתה לא זז - כל האפשרויות פתוחות. אם כן, תתחיל לזוז, ועם כל פסיעה אתה מבטל עוד אפשרויות, ומצמצם את האפשרויות למינימום, וממילא גם את הפחד.

חיים שיש בהם

מסוימת, ופתאום הוא מגיע למקום אחר ופוגש רמה אחרת לגמרי מהמושגים שלו. זה מזעזע את המערכת ופותח אותה מחדש.

מי שמרגיש יבש, זה הזמן לצאת החוצה ולפגוש דברים חדשים. דבר עם אנשים, ותיחשף למושגים, בלי פחד מלהזדעזע. זה לא אומר שצריך להיות כמו מישהו, אבל הזעזוע עצמו הופך אותך לבן חורין. בדרך כלל הסביבה מאד מחזקת את מה שאתה כבר, ומאד מרגיעה, ואז אתה הולך לישון. יום אחד אתה יוצא במקרה, ופוגש עולם גדול, ואז אתה חוזר ואומר: חבר'ה, יש עולם, מה קורה אתנו. אברהם אבינו היה צריך לעלות מעל הכוכבים, כדי להבין שהוא עומד להתחיל משהו חדש לגמרי.

הצבת יעד

הדבר הנוסף שמשה רבינו עושה, כשהוא בא להוציא אותנו ממצרים, הוא להצביע על היעד. בכל פעם שהוא מביא לנו את דבר ה' בדבר היציאה ממצרים, הוא מוסיף מיד את היעד: ארץ ישראל. כשאתה מזעזע את המקום המוכר שלך, אתה חייב להוסיף במקביל יעד, אפילו רחוק, אבל ברור. היעד חייב להיות משהו שיש בו כדי זעזוע, ורק לאחר מכן, ניתן לחלק אותו לצעדים הגיוניים יותר, בדרך ליעד הסופי.

דוגמא מעולם הכלכלה: אם אתה רוצה לעשות שינוי במצב הכלכלי, אתה צריך להציב יעד, שנראה לך מפחיד ובלתי הגיוני. אם היעד ההגיוני עבורך הוא להגיע להכנסה של עשרת אלפים בחודש, אתה צריך להחליט על יעד של חמישים אלף בחודש, כדי להתחיל לזווג. וכך גם בעולם הרוחני. אם אתה רוצה לזווג, קבע לעצמך יעד של ש"ס בתוך שנה. אם היעד אינו מפחיד, הוא אינו יכול לשמש כיעד. אם הגדרת יעד מפחיד, כעת הזמן לסמן צעדים קרובים יותר.

כשפוגשים מישהו מפחיד, אם עוצרים הוא מרגיש זאת, ומקבל תוקף, אבל אם אתה ממשיך כאילו לא היה, אתה מחליש אותו. ההליכה יוצרת וודאות, והיא הרבה יותר חזקה מהפחד.

לייצר תודעה

בפרק הקודם ראינו שהפחד, באותה מדה שהוא מסמן לאיפה כביכול אסור לך ללכת, הוא מסמן היכן באמת נמצא שטח החירות שלך. כל מקום שלא מעורר בך פחד, כנראה הוא עדיין אזור הנוחות. אם הוא כן מעורר בך פחד, כנראה שהוא שייך לשטח לא מוכר, ששם נמצאת החירות שלך. כמו אסיר שחופר מנהרה, ואינו יודע עד היכן הוא צריך לחפור כדי לצאת. עד שמגיע שלב בו הוא אומר לעצמו: הגזמת. וזה אומר, שאכן זה כבר מחוץ לחומות הכלא.

בחזרה ליציאת מצרים. מעבר למיאוס שכבר היה להם מהמצב שלהם, היה פרט נוסף, מאד חשוב. הוא עשה אותות ומופתים. המטרה של המופתים, לא הייתה רק כדי להכות את מצרים, אלא גם ובעיקר כדי לזעזע את התודעה של עם ישראל, ולהשמיט מתחתם את כל מה שהיה מוכר ונוח. וכך גם כל אחד, אם אתה רוצה לזווג ולצאת מהמצב התקוע, אתה חייב לזעזע את המערכת עם דברים חדשים ובלתי מוכרים, זה פותח את המוח ומתחיל את התנועה של החירות.

זו הייתה המטרה של הנסיעה לצדיקים, שהנהיג הבעל שם טוב. כל עוד אתה בבית, בעיירה שלך, ובסביבה המוכרת שלך, אתה חושב שכבר הכרת הכל. כשאתה מגיע לצדיק, המערכת שלך מזעזעת ופוגשת דברים אחרים לגמרי. ואז, גם כשאתה חוזר הביתה למסגרת המוכרת, אתה יודע שיש עולם שלם נוסף. כך גם העלייה לרגל. וכך להבדיל גם בגשמיות; אדם רגיל לחיות ברמה

חיים שיש בהם

להיות כתוב בספר. תמיד זה מתחיל מהחלטה לכתוב ספר, או למסור שיעור. ואז, פתאום הוא פוגש כל מיני דברים, או ספרים, או דיבורים, או אנשים, שמשלימים לו בדיוק את מה שהיה צריך כדי לכתוב את הסיפור או למסור את השיעור. והמחשבה הראשונה היא: אם חלילה לא הייתי פוגש בדיוק את הדבר הזה, אז לא היה לי את מה שהייתי צריך. אבל האמת היא להיפך: בגלל שהחלטת 'ללכת על זה', סייעו בידך משמים לפגוש בדיוק את הדברים הללו.

מה שנדרש מאתנו הוא רק לקבוע יעד, לרצות אותו, להתלהב ממנו, וזהו. אם יש פחד, מצוין, זה אומר שאתה בדרך. ובכל פעם שהוא מתעורר, שאל את עצמך איך הגעת עד לכאן, הרי עד לכאן גם כן היו שינויים ויעדים שהיו מפחידים, ובכל זאת הנה אתה כאן, אם כך, תמשיך הלאה ליעד הבא, וגם זה יקרה.

אם אני פוגש חוסר וודאות, אני ממשיך הלאה לצעוד, והצעדים ישקישו את הפחד. כי אם לא כן, אלא אתן לפחד ולחוסר הוודאות לשלוט עלי ולהכתיב את דרכי, ייתכן ואגיע למצב שאפילו לצאת מהבית אינני יכול. אין מנוס, העולם הזה מלא חוסר וודאות, ומי שמתמסר לזה, אינו יכול לפתוח את העיניים בבוקר. הדבר היחיד שיוצר וודאות אלו הם הצעדים.

סיכומו של דבר. כדי לצאת מגלות, צריך כמה דברים: א. לזעזע את המערכת, על ידי שתפגוש מושגים שלא הכרת ולא חלמת, מושגים שיעוררו בך התרגשות והתפעלות. ב. תקבע לעצמך יעד, שהוא רחוק ואפילו מפחיד. ג. תתחיל ללכת לכיוונו למרות הפחד. הפחד מסמן לך שאתה אכן בדרך לתחום החירות, והצעדים הם אלו שיבטלו את הפחד. בהצלחה.

וכאן אנו מגיעים לנקודת חידוש עצומה. והיא: הדרך אל היעד, נבראת ונגזרת מתוך היעד עצמו, ולא ממני או מהמקום בו אני נמצא. הסיבה שכל כך מפחיד אותנו לקבוע יעד, היא משום שאינני מוצא בעצמי את הכוחות להגיע לשם. והאמת היא, שאכן אין לך את הכוחות. אבל ברגע שבחרת יעד, היעד עצמו משפיע לך כוחות להגיע אליו. היעד להגיע לארץ ישראל, הוא זה שנתן את הכח לצאת ממצרים, והיעד שלנו לגאולה, הוא מה שנותן לנו את הכח להחזיק מעמד בגלות הארוכה, ולהגיע אליו, אל הגאולה.

זה ברור וזה מוכח. היעד 'בורא' את הדרך, וכל עוד לא תבחר את היעד, לעולם לא תגיע אליו, כי אתה באמת לא יכול. אבל כשתחליט עליו, תקבל פתאום כוחות שאין לך. אז נכון, תצטרף גם להציב יעדים ומנייים בדרך, אבל את הכח לעשות אותם תקבל רק מהיעד הסופי, שהוא בהכרח מפחיד וכמעט בלתי מתקבל על הדעת. רק כך זויים. רק כך יוצאים מהגלות. כל דרגה וכל מדה, אם תבחר להגיע אליה, היא תוציא לקראתך את הדרך ואת הסולם, ואתה תגיע.

סייעתא דשמיא

העיקרון הזה אומר, שאין מקום לבדוק את הנתונים ואת הכוחות שיש לך, ולפי זה להחליט מה היעד שלך. כי לא זו האינדיקציה נכונה. הצורה הנכונה היא: א. לבדוק האם טוב לי במקום בו אני נמצא, או שאני מוכרח לצאת מכאן. ב. לבדוק האם היעד שאני מציב לעצמי הוא נכון מצד עצמו. אם התשובה לשניהם ברורה, לא משנה אם יש לך את הכוחות ואת הנתונים לעשות את השינוי, אתה צריך לצאת לדרך, ובוודאי תקבל את הסייעתא דשמיא אליה אתה זקוק כדי להגיע.

אין כמעט סופר, שיודע מראש מה הולך

מעשיות משנים קדמוניות

הזמן - קיים או לא?
מעשה יג [פרק ז]

לדרכו. אך אף אחד מהם לא הסכים לקחת אותם עמו, עד שהם בעצמם החליטו ללכת אל היישוב, ומשם מתגלגלים הדברים עד לשלב בו הם מתחננים. באמצע החתונה, מופיעים שוב אותם בעטלר'ס, והפעם בצורה שונה לחלוטין, וכפי שנראה כעת.

המעשה עוסק בשני ילדים, ילד וילדה, שאבדו ביער. בתחילה הם בכו וצעקו ללחם, ובוה אחר זה הופיעו שבעת ה'בעטלר'ס, שכל אחד מהם נראה בעל מום באבר אחר, וכל אחד בתורו הביא להם לחם, בירך אותם והלך

והתחילו לזכור החסדים שעשה עמהם השם יתברך בהיותם ביער, והיו בוכים והיו מתגעגעים מאד, איך לוקחין לכאן את הבעטליר הראשון העיור, שהביא לנו לחם ביער, ותיכף ומיד, בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי הבעטליר העיור, ענה ואמר: הנני, הנה באתי אצלכם על החתונה, ואני נותן לכם מתנה לדרשה, (שקורין "דרשה גישאנץ"), שתהיו זקנים כמוני, כי בתחילה ברכתני אתכם בזה, ועכשיו אני נותן לכם זאת במתנה גמורה לדרשה, שתחיו חיים ארוכים כמוני.

ואתם סוברים שאני עיור, אין אני עור כלל, רק שכל זמן העולם אינו עולה אצלי כהרף עין (ועל כן נדמה כעיור, כי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם, מאחר שכל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין, על כן אין שייך אצלו הסתכלות וראיה בזה העולם כלל), ואני זקן מאד, ועדיין אני יניק (צעיר מאד) לגמרי (היינו "יונג"), ולא התחלתי עדיין לחיות כלל, ואף על פי כן אני זקן מאד, ולא אני בעצמי אומר זאת, רק שיש לי הסכמה על זה מהנשר הגדול, ואספר לכם מעשה, כל זה הוא דברי העיור הנ"ל.

נשים לב להבדל בין הבכי של אז לבין הבכי של עכשיו. ביער נאמר 'היו צועקים ובוכים', והו בכי של נחיתות ושל עליבות, בכי של הישרדות. כשהם היו שם, הם היו ללא מוחין וללא הכרה בכלל, רק רצו חתיכת לחם וזהו. איזה בכי עלוב. כעת, הם חוזרים לאותו בכי אבל ממקום של געגוע. געגוע הוא תנועה של הכרה, של חיפוש ושל משמעות, וזה כבר בכי אחר לגמרי.

בכי וגעגוע

"והיו בוכים ומתגעגעים מאד". איך מגיעה בכיה לחתונה? ומה פתאום להתגעגע לרגעים קשים שהיו להם ביער. טבעי יותר להניח את כל העבר בצד, ולהתמקד במה שקורה אתם כעת. נכון, היו רגעים קשים ביער, והם עברו טראומות קשות, אבל זהו, ברוך ה' הכל מאחוריהם וכעת אפשר להתקדם הלאה, לחיים מאושרים וטובים.

השיעור הוקדש להצלחת עוזר דוד בן חיה בר"ג

אין בעל הנס מכיר בניסו. כשאדם נמצא בקטנות, והוא זוכה להופעה של אור הצדיקים בחייו, הוא עדיין לא בר הכי לקלוט שנותנים לו משהו. הוא במצב חירום, וכל מה שמעניין אותו הוא רק לשרוד. ולכן, הם גם לא לוקחים אותו אתם, כי אין את מי לקחת ואין לאן. אבל בשלב מאוחר יותר, כשהוא כבר מגיע לייחוד ומתחיל להבין דבר או שתיים בחייו, הוא יכול פתאום לחזור אחורה לאותם רגעים, ולגלות שהוא קיבל שם משהו.

זה קורה לנו הרבה. פתאום אנו נזכרים באיזו פיסת היסטוריה, ותופסים שהיה שם משהו. הייתה שם איזו זריחה שאין לי היום. יכול להיות שהיום אני נמצא במקום הרבה יותר טוב, והרבה יותר שלם ונוח, אבל אין לי את מה שהיה אז. וכאן מתעוררים געגועים, שאומרים: איך אני לוקח את אותה הארה שהייתה אז, ומביא אותה לפה. איך מצליחים גם במצב הזה שלכאורה כבר מתוקן, לעורר שוב את התנועה ה'בעטלרית' של החיפוש.

געגוע וחיפוש

אדם משלה את עצמו שאין לו למה להתגעגע, והאמת היא, שהדבר הכי חזק שיש לאדם הוא כשיש לו געגוע והוא אפילו לא יודע למה. הרבה מהסיפורים של המתקרבים לצדיקים, נושאים בתוכם את אותו קו אחיד, שמתאר מפגש עם משהו עתיק וגדול מכל מה שמוכר. בתוך כל המוכר והידוע שאופף אותנו, יש לנו צורך באיזה משהו מעבר, משהו שפחות מוכר ופחות ידוע, והרבה יותר גבוה ומשמעותי.

כדי להגיע למדרגה כלשהי, אנו זקוקים להמשיך אלינו חבל מאותה מדרגה כדי להגיע אליה, וכדי שזה יקרה יש מניעות, ואז מתעורר דו-שיח נסתר בינך לבין אותה מדרגה, וזה מה שמעורר את הגעגוע. אז נכון, זה לא אופנתי להתגעגע. ואין שום ספר שמדריך אדם איך להתגעגע, וגם אין ישיבה ל'מתגעגעים מצוינים' ולא 'כולל געגועים', אבל אי אפשר בלי געגוע, זוהי תנועת החיים.

געגוע לא מצריך שום מיומנות, חוץ מאחת: אל תבוז כי זקנה אמך. רק בלי ליצנות. ליצנות היא מה שאדם בז לעצמו כשהוא מתגעגע למשהו, והוא סונט בעצמו: מה הקשר געגועים עכשיו? לך קדימה ותפסיק להיות עסוק בגעגוע. קוראים לזה נוסטלגיה, אבל זה לא. זה משהו אמיתי שנגע בכך, ואתה כוסף לפגוש את זה שוב. בכדי לא להרגיש את הגעגוע, אנו הופכים מנוכרים, אבל אם נרשה לעצמנו להתגעגע, נוכל לפגוש ולגעת את מה שבאמת יקר ונצרך עבורנו.

והפלא הוא, שברגע שהם התגעגעו, מיד 'ענה ואמר הנני'. לא הייתה כאן שאלה שמצריכה 'ענייה', אבל כן הייתה כאן משאלה. וכשהמשאלה הייתה באוויר, מיד הגיע ה'ענייה', ומיד הוא כבר היה שם. לא כתוב שהוא הגיע, אלא תיכף ומיד אמר 'הנני', כאילו היה כאן מאז ומעולם. כי האור הזה כבר מחובר אליך, מאז הפגישה ביער, והוא רק המתין לכך שתרצה אותו. ברגע שאתה רוצה, אתה מגלה שהוא כבר מזמן קיים.

מעשיות משנים קדמוניות

זכרון חסדים

שיכול לעמוד בפני זה. זה לא עניין של פרגון הדדי, אלא גילוי אלוקות.

הגילוי האלוקי הכי מוכח והכי נוכח, הוא לשבת עם אלבום של חסדים, ולהיזכר בהם. אתה יושב עם הקב"ה על הספה נינוח, ואוהב את עצמך ביחד אתו. כמו שמסופר ב'מעשה מבעל תפילה', על האוהב של המלך, שהוא והמלך כל כך אהבו זה את זה ולא היו יכולים להיפרד, ולכן עשו לעצמם תמונות של שניהם ביחד. לא שכל אחד מסתכל על התמונה של השני, אלא שניהם יחד מסתכלים על שניהם ביחד.

מימד הזמן

כשאדם מזכיר את עצמו בחסדי ה' שהיו עמו, הוא משפיע על עצמו מחדש את החסדים הללו, ומחדש את הנביעה. כשזה היה, הם היו בתנועה רפלקסית של הישרדות, ולא היו פנויים לקבל את זה, אבל כשזוכרים בזה מחדש למפרע, אפשר לקחת חסדים מלפני שנים ולעורר אותם לתחיה. ובאותו רגע מופיע הבעטלר. ברגע שהתחילו לזכור את החסדים, הם הנכחו מחדש את הגילוי האלוקי, וממילא גם הבעטלר היה שם, כי הם החיו מחדש את האירוע, כולל כל מה שהיה שם.

הבעטלר היה עיור, וגם זקן. ויש קשר בין עיורון לבין זקנה. הזקנה מבטאת את מימד הזמן, שהוא זה שגורם לעיורון. וכאן מגיע הבעטלר ומפרק את שניהם. הוא אומר להם שהוא כלל אינו זקן אלא יניק מאד, ובכך הוא מבטל את מימד הזמן, ומוסיף ואומר שכל העולם אצלו כהרף עין, כלומר,

רבינו מספר ומלמד אותנו, שאותו זוג ביום כלולותיו ושמת לבו, היו פתוחים לגעגוע. ואיך הם עשו זאת? על ידי שהחלו לזכור את החסדים שה' עשה אתם ביער. הם לא 'זכרו' אלא 'התחילו לזכור', זו פעולה אקטיבית של הצפת זכרונות. כש'נזכרים' בתנועה לא אקטיבית, נזכרים בכל הצרות והסיוטים, והם בהחלט היו יכולים להיזכר גם בזה, אבל הם בחרו בצורה מודעת אלו זכרונות להעלות, והם העדיפו את הזכרונות של החסדים.

יש הרבה סוגי זכרונות. יש את הזכרונות של בעלי המוניות, שזוכרים את כל הצרות. אלו הם זכרונות של גבורות, שאינם נקראים בשם זכרונות, כי הם מצד הנוקבא והם בחינת שכחה. אלו אינם זכרונות אלא עומס תמונות. 'זכרון' עניינו לחלץ מתוך כל האירועים את החסדים שהיו. המשמעות של זה היא, שאם בחיים שלך הופיעו חסדים של ה', אות הוא שהיתה שם אלוקות. נמצא, שהמשבצות של החסדים הם משבצות של אלוקות, וזה מה שחשוב. השאר שייך לעבר שאינו.

יש משקעים חיוביים ויש משקעים שליליים. כל משקע חיובי, הוא צריבה של נוכחות אלוקות. וכשנזכרים בזה ומתחילים להודות, מתחברים לאותה צריבה ואז נפתח המעיין של הגעגוע. אדם מגיע להתבודדות ומנסה לדבר עם ה'. הוא מתניע מכאן ומשם ולא הולך, מנסה לאיים עם גיהנום וגן עדן וגם לא הולך, ואז הוא מגיע למסקנא שאין לו לב. אם יתחיל לדבר חסדי ה', אין דבר

היא בלתי ניתנת לפריצה, אלא עובדה קיימת בלתי פתירה. וכל העולם כבול בתוך החידה הזאת.

היחידים שהם בני חורין הם הבעטלר'ס, שאינם מנצחים את העולם דרך החכמה והנסיון לפרוץ החוצה, אלא דרך זה שהם מבינים שאין לכל העולם הזה משמעות. הבעטלר'ס הולכים בתוך אותו עולם מתסכל שכל הגאונים מהלכים בו, והם מסתובבים עם שק ואומרים: כל מה שיש לי מהעולם, זה רק החתיכת לחם שאני אוסף, זה הכל. זו האמירה הכי פשוטה והכי מעצבנת שיש בעולם, כי כולם מנסים כל כך הרבה 'לתפוס' את העולם, ולבסוף, הכל קורס לנקודה אחת פשוטה ואמיתית: שבאמת אין כלום.

כולנו אבודים בתוך היער, ולא זוכרים בכלל מאין באנו, ורוב החיים הולכים על השאלה 'רגע, מה חיפשת?...'. לעומת זאת, הבעטלר'ס דווקא יודעים היטב מאין באו ולאן הם הולכים, ואז כל הסיפור הרבה יותר פשוט. כי מעולם לא הייתה כאן אבדה, נאבדו רק כשנפלנו לתוך התודעה של עצמנו, ואז, אכן נאבדנו, ונפלנו לפחד ולכעס, וכל מיני בולמוסים פנימיים וחיצוניים, ומשם לאכילה ולשינה, ושוב לבולמוס ושוב לאכילה ושוב לשינה, וחוזר חלילה...

ולפתע, בתוך כל זה מופיעה אנימציה של צדיק, שצועד בתוך העולם הזה מעדנות, וחוצה אותו בקלילות כאילו כלום. וכמו שאמר בעל היסוד ושורש העבודה קודם

שכשתוצאה מכך שאין אצלו את מימד הזמן, הוא גם לא עיור. נרחיב את הדברים:

החומר והזמן קשורים זה לזה, ותלויים זה בזה. כשמריצים חלקיק חומר יותר מהר ממהירות האור, הוא מתפרק והופך לאנגריה. הזמן מתואר אצלנו במהירות האור, כי זה מה שאנחנו חווים. כמו אוטובוס שיש בו נעילת קמ"ש, כך אנחנו נעולים בתוך מימד הזמן, כי אם תסע מהר מדי במימד הזמן, אתה תתפרק ותופיע מחדש בחיים שלך.

העולם הוא בסך הכל פיסת קיום בין שתי קצוות של ריק ושל חלל. מצד אחד המרחבים האין-סופיים של הכוכבים, ומצד שני המרחבים האין-סופיים של החלקיקים הפנימיים שבכל דבר. והאדם נמצא בין שני מרחבי ה'אין-סוף' הללו - בין הגלקסיות שאין להם סוף לבין המרחבים הפנימיים שאפשר לצלול בהם עד אין סוף. כמה שתקטין את יכולת הראיה, תגלה שהמרחבים שבתוך הפרטים הקטנים הם לא פחות אין סופיים ממה שיש למעלה.

זקן ועיור

בטווח הפצפון הזה שבין שתי קצוות האין סוף, נמצאת פיסת עולם ועליה פיסת אדם, ושם הוא בונה את כל בנייני חייו, דעותיו והתזות שלו... לא היה בהיסטוריה אדם שהצליח לפרוץ את תקרת הזכוכית הזאת. חכמים מופלגים וגאונים עצומים, כולם נמרחו לבסוף על קיר המוות, והם אפילו לא תכננו את זה. זאת אומרת שהחידה הזאת

מעשיות משנים קדמוניות

זאת אומרת שרוב מה שרוכב עלינו במעברי הנפש אלו דברים שלא נבראו אלא שאנחנו מתנדבים עם אפודים זוהרים בעולם שאינו קיים, וממש מוסרים נפש על זה.

הצדיקים לעומת זאת, חיים בעולמות שקיימים ועוד איך. עולמות של אהבת ה', יראת ה', שמחה במצוות, וחירות. אין רגע שאי אפשר לחשוב בו מחשבות של אמונה, של דבקות, של שמחה ושל רחבות. יש לנו מליון זמן בנפש אבל אנחנו בכלל לא שם. מנהלים קרבות, ומעבירים חבילות מדלת לדלת, עוצרים אוטובוסים ורכבות, ומקימים מחאות חברתיות, והכל בדמיון.

וזה מה שהוא אומר להם: אני זקן ואני יניק, אני זקן - כי אני חי חיים מלאים, הכי מלאים שיש. ואני יניק - כי העולם הזה שאתם חיים בו, לא הצליח לתת בי אפילו שריטה אחת. אני תמיד קם, מתחדש, ומאפס את המערכת. אלו הם שני הקוטבים שמתעללים בנו; אדם רוצה להיות תינוק בלי דאגות, אבל גם רוצה להיות חכם, ואז אין לו לא את זה ולא את זה. אצל הצדיקים יש את שני הקוטבים; מצד אחד תהיה זקן, ותשמע מהזקנים האמתיים מה חשוב להשקיע בחיים, ומצד שני תהיה ילד, ותשכח את כל הזכרונות המעיקים שאתה סוחב אחרריך בכזו דביקות. כי באותו זמן, ובאותו מחיר אתה יכול להיות חיים טובים ■

פטירתו: 'דילגתי את העולם', ורבינו שיבח מאד את האמירה הזאת. כולנו מסתכלים על אותו צדיק, ואומרים: איך?! אני מקבל כל הזמן שברים, אז איך עשית את זה. והתשובה היא שגם הוא מקבל שברים אבל לא מתעד אותם. ההבדל בין צדיק לרשע איננו בכמות הנפילות, אלא שהרשע לוקח את הנפילות, ממסמר אותם ועושה מהם מדליות, והצדיק לעומת זאת, מעדיף למסמר את כל מה שכן נפתח לו וכל החיוכים שקיבל מה'.

לדלג על העולם

צריך להסתכל על העולם הזה בדילוגים. כשאדם שם לב יותר מדי, הוא רואה את כל החסרונות, והעולם מתמתח תחת רגליו כמו מטייק. מי שיש לו זמן, הוא בצרות צרורות, וכשאדם מתלונן יותר מדי אתה יודע שיש לו יותר מדי זמן... כשאדם עסוק ואין לו זמן, לא עובר עליו. הצדיקים, וכל אחד מאתנו יכול לזכות לכך, לא היה להם זמן להחזיק את הדבר הנרגן הזה שנקרא עולם הזה, וכל ה'מסביבים.

רוב ההתמודדויות אינם בשטח אלא בדמיון. כשאתה חושב על למלאות טופס או לבקר בבנק, אתה מצייר בעיני רוחך משהו קשה ומסורבל, כשאתה יורד לשטח ופשוט עושה את זה, אתה רואה שזה הרבה יותר פשוט.

ר' יוד!
כתבו עליך
בפרשה!

בוא למצוא את עצמך בפרשה ולהאיר את החיים
בשיעורו השבועי של המשפיע פה מפיק מרגליות

הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א
על החיים וכל מה שמעניין באמת, מתוך פרשת השבוע

להתבונן בפסוקים ולמצוא את עצמך
להקשיב למשמעות המילים ולקבל גישות חדשות לחיים
להרגיש את הפרשה ולשאוב תעצומות
להטעין את שולחן השבת שלך במטעמים חדשים

בימי שני 8:00 בערב

בבית המדרש 'קרוב השם' שע"י ביהכ"נ 'איתן הנחל' רח' חבקוק הנביא 5 רמת בית שמש ג'1

300 גליונות
הוקדשו לזכות
פינחס מנחם בן שולמית
להצלחה בכל מעשי ידיו

500 גליונות
הוקדשו לע"נ
שיינע יפה בת גולגא בילא
ת.נ.צ.ב.ה.

לתרומות והנצחות: התקשר עבשיו לפל': 053-312-2415 או בעמדת 'זדרים פלוס' < קופת 'כיסופים'